Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора Григорія Євтійовича Мазнєва)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

06-07 березня 2025 року

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора Григорія Євтійовича Мазнєва)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

06-07 березня 2025 року

Харків – 2025

УДК: 001:33:65
У 66

Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (присвячена пам'яті професора Григорія Євтійовича Мазнєва). (м. Харків, 06-07 березня 2025 року). Харків : ДБТУ. Ч. 1. 2025. 804 с.

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

В.М МИХАЙЛОВ – проректор з наукової роботи ДБТУ, доктор технічних наук, професор.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

М.Л. СЕРІК – проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, кандидат технічних наук, доцент;

Ю.М. САГАЧКО – завідувачка кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

В.І. АРАНЧІЙ – перший проректор Полтавського державного аграрного університету, професор;

І.Г. БРІТЧЕНКО – проректор з міжнародних зв'язків, професор Університету менеджменту безпеки в Кошице (Словаччина), доктор економічних наук, професор;

С.І. ВАСИЛІШИН – директор Інституту обліку і фінансів НААН, провідний науковий співробітник ННЦ «Інститут аграрної економіки», доктор економічних наук, професор;

Н.М. ВДОВЕНКО – завідувачка кафедри глобальної економіки НУБіП, доктор економічних наук, професор;

Т.А. ВЛАСЕНКО – завідувачка кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук, професор;

О.В. ГРІДІН – доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент;

Ю.І. ДАНЬКО – проректор з наукової роботи СНАУ, доктор економічних наук, професор;

С.О. ЗАЇКА – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, професор;

С.М. КВАША – проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;

І.О. КРЮКОВА – завідувачка кафедри обліку і оподаткування ОДАУ, доктор економічних наук, професор;

Т.М. ЛОЗИНСЬКА – завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування ПДАУ, доктор наук з державного управління, професор;

О.С. МАКОВОЗ – професор кафедри менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор;

О.В. МАНДИЧ – професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

А.В. МОСКАЛЕНКО – декан факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ, доктор юридичних наук, професор;

С.І. МІНЕНКО – завідувачка відділу аспірантури та докторантури, Голова Ради молодих вчених ДБТУ, членкиня РМВ при ХОВА, доктор філософії, доцент;

В.М. НАГАЄВ – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор педагогічних наук, професор;

В.С. НІЦЕНКО – професор кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор економічних наук, професор;

Г.П. ПАСЕМКО – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор наук з державного управління, професор;

РАФАЛ РЕБІЛАС – проректор з міжнародних питань, академія ВСБ, Домброва-Гурнича, Республіка Польща;

ЯЦЕК СКУДЛАРСКІ – доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW, Республіка Польща;

О.В. СМІГУНОВА – в.о. вченого секретаря Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України, кандидат економічних наук, доцент;

І.Б. ЯЦІВ – професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЛНУП, доктор економічних наук, професор;

Л.М. ЯЦУН – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор.

© Автори матеріалів, 2025
© Державний біотехнологічний університет, 2025

ЗМІСТ

Секція ***Сучасний менеджмент та стратегічне управління розвитком соціально-економічних систем на мікро -, мезо - та макрорівнях***

Нагаєв В.М., Кускова С.В.
Кластерна організація агробізнесу за методичним супроводом професора Г.Є. Мазнєва 15

Андрос С.В.
Фінансова стійкість як необхідна умова стабільності функціонування сільськогосподарських підприємств в умовах повоєнного відновлення економіки 20

Бугріменко Р.М.
Інструменти стратегічного планування для стійкого розвитку підприємств 24

Гацько А.Ф., Смігунова О.В.
Стан та перспективи розвитку галузі молочного скотарства в Україні..... 27

Гуторов О.І.
Стратегічне планування розвитку сільських територій: поняття, класифікація та його специфіка..... 30

Ілляшенко С.М., Ілляшенко Н.С.
Ризики в маркетинговій логістиці інноваційної продукції..... 35

Іщук С.О., Мудрий В.П.
Динаміка розвитку переробної промисловості в Україні: виробничі та зовнішньоекономічні аспекти 37

Маренич Т.Г.
Ключові напрями забезпечення модернізації вітчизняного тваринництва у відповідності із сучасними вимогами в менеджменті аграрних підприємств..... 40

Страшинська А.В.
Управління відносинами зі споживачем
на ринку продовольчого ритейлу 44

Бабченко В.І.
Сучасні виклики управління інноваційною
активністю вітчизняних аграрних підприємств 49

Балан А.Р.
Особливості та виклики проєктування
операційних систем у сфері послуг 52

Бержанір А.Л.
Участь аграрних підприємств у реалізації
якісної освіти як цілі сталого розвитку 54

Благой В.В., Шпіньов Т.Д.
Планування міст як рішення проблеми витрат на затори 57

Білявська Ю.В.
Стратегія цифрової трансформації бізнесу 60

Бержанір І.А.
Нормативно-правове регулювання обліку доходів підприємства 63

Герасименко В.М.
Стратегічний сорсинг як інструмент
підвищення ефективності закупівельної діяльності 66

Горбатко Д.С.
Мотивація працівників як основа
управління людськими ресурсами 68

Гриценко Н.В., Козодой Д.С.
Управління професійно-економічними
ризиками на транспортних підприємствах 71

Грідін О.В., Зуб Д.А.
Формування та ефективне використання трудового потенціалу
в умовах війни в Україні: сучасні реалії та перспективи 75

Гуторова О.О., Гмиренко О.А.
Особливості організації стратегічного управління
землями сільськогосподарського призначення 79

Секція

Сучасний менеджмент та стратегічне управління розвитком соціально-економічних систем на мікро -, мезо - та макрорівнях

3. Грідін О.В. Сучасні інструменти управління операційною системою: особливості та переваги їх застосування. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Фесенка Дмитра Мусійовича (м. Полтава, 30-31 березня 2023 року): тези доповіді. Полтава: ПДАУ. Ч. 2. С. 322-324.

4. Грідін О.В., Заїка С.О., Сагачко Ю.М. Операційний менеджмент у контексті застосування сучасних аналітичних інструментів до ухвалення управлінських рішень. *Цифрова економіка та економічна безпека.* 2024. Випуск 4(13). DOI: https://doi.org/10.32782/dees.13-1 URL: http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/408

5. Заїка С.О., Сагачко Ю.М., Грідін О.В. Експертна аналітика як інструмент прийняття управлінських рішень в операційному менеджменті. *Progressive opportunities and solutions of modern scientific potential*: XLI International scientific and practical conference (October 02-04, 2024. Toronto, Canada). Toronto, Canada. 2024. P. 53-55.

6. Сагачко Ю.М., Заїка С.О., Грідін О.В. Роль експертної аналітики у взаємодії адміністративного та операційного менеджменту для ефективного прийняття рішень. *Електронний науковий періодичний журнал «Успіхи і досягнення у науці».* 2024. № 6 (6). С. 585-594. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-585-594 URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/14282/14352

7. Сумець О.М. Проєктування операційних систем : підручник. Київ : Університет «КРОК», 2021. 322 с.

УЧАСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ ЯК ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Бержанір А.Л., кандидат соціологічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-3224-5008

Останніми роками керівництво великих компаній проявляє усе більший інтерес до освітньої політики і намагається відігравати у ній активну роль, а державно-приватне партнерство в освітній сфері набирає певних обертів. Існує необхідність залучення бізнесу до реалізації державної політики в освітній сфері, розбудови інфраструктури системи освіти, розробки стандартів та оцінювання якості освіти, а також підтримки освітнього сектору.

На думку С. Паська [1], в останні десятиліття ставлення бізнесу до сталого розвитку та соціально-відповідальної діяльності зазнало значної еволюції у напрямку постановки та реалізації відповідних цілей внаслідок низки факторів: державного регулювання, розширення можливостей компаній – покращення репутації, підвищення капіталізації, зниження екологічних та соціальних ризиків, зменшення витрат, завоювання нових ринків, конкурентні переваги тощо.

Розвиток інституту соціальної відповідальності бізнесу має спиратися на загальноприйняті у світовій практиці цивілізовані принципи та правила ведення бізнесу, які дозволять забезпечити соціальну спрямованість економічної системи суспільства на мікро-, мезо- та макрорівнях [2].

Аграрні компанії відіграють важливу роль у розвитку освіти, особливо у регіонах свого розташування. особливо в сільській місцевості. Їхня діяльність спрямована на покращення умов навчання, підвищення рівня професійної підготовки майбутніх фахівців і популяризацію аграрних професій. Напрями, за якими аграрні підприємства сприяють розвитку освіти:

1. Фінансова підтримка навчальних закладів (забезпечення сучасним обладнанням і ремонт шкіл; створення аграрних класів із спеціалізованим навчальним обладнанням; стипендії та гранти для обдарованих студентів і школярів).

2. Освітні програми та тренінги (організація навчальних курсів і тренінгів для учнів, студентів, викладачів; проведення лекцій та майстер-класів від провідних фахівців аграрної галузі).

3. Співпраця з університетами та коледжами (впровадження дуальної освіти; участь у розробці сучасних освітніх програм; організація стажувань і практик для студентів на базі агрокомпаній).

4. Популяризація аграрних професій (проведення профорієнтаційних заходів у школах; організація екскурсій на підприємства; конкурси, виставки та ярмарки).

5. Інвестиції в інновації (підтримка наукових досліджень в аграрній сфері; забезпечення доступу до сучасних технологій).

6. Соціальні проєкти (благодійність у вигляді забезпечення школярів підручниками, спортивним інвентарем; програми підтримки учнів із соціально незахищених родин).

Компанія Kernel [3] активно сприяє розвитку освіти в аграрному секторі України, реалізуючи низку освітніх програм та ініціатив [3]:

– Open Agro University. Програма включає до 6 місяців інтенсивного навчання, поєднуючи теоретичні знання з практичним досвідом на підприємствах Kernel. Студенти мають доступ до новітніх практик та інновацій агровиробництва;

– програми стажування та практики. Kernel пропонує оплачувані стажування тривалістю для студентів та випускників закладів вищої освіти. Кожен стажер отримує наставника та спеціальну програму навчання, що включає роботу над реальними проєктами. Також компанія надає можливості для проходження виробничої практики;

– Kernel Leadership – програма саморозвитку, яка включає модулі з управління собою, стосунками, організацією та середовищем і спрямована на розвиток лідерських якостей та управлінських навичок;

– співпраця із закладами освіти. Kernel активно співпрацює з університетами і коледжами, надаючи можливості для проходження практики та стажування студентам Компанія також бере участь у розробці навчальних програм та підвищенні кваліфікації викладачів.

Компанія «НІБУЛОН» активно сприяє розвитку освіти в Україні через різноманітні ініціативи та партнерства [4]:

– благодійний проєкт «Незламна освіта» – компанія передає оргтехніку освітнім закладам Миколаївщини, сприяючи покращенню їх матеріально-технічної бази;

– співпраця з університетами;

– підвищення кваліфікації працівників. Компанія організовує курси підвищення кваліфікації для своїх співробітників;

– підтримка студентських ініціатив;

– оснащення закладів освіти.

Співпраця аграрного бізнесу та освіти є важливим чинником розвитку аграрного сектору та місцевих громад.. Завдяки спільним зусиллям можна сприяти зростанню ресурсного забезпечення закладів освіти усіх рівнів, створити ефективну систему підготовки висококваліфікованих фахівців, що є важливою передумовою сталого економічного і соціального поступу.

Література:

1. Пасько С.М. Роль і місце інтегрованих аграрних формувань в економіці сталого розвитку. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2022. № 2(92). С. 60-66. URL: http://www.snaujournal.com.ua/index.php/journal/article/view/270/177 (дата звернення: 17.01.2025).

2. Бержанір А.Л. Інституційна підтримка соціальної відповідальності бізнесу як необхідна передумова його розвитку. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 1. С. 12–14. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6994/1/Inst_pidtr_soc_vipdpv.pdf (дата звернення: 18.01.2025).

3. БФ «Разом з Кернел». URL: https://razom.kernel.ua/osvita/ (дата звернення: 19.01.2025).

4. Сталий розвиток. Компанія Нібулон. URL: https://www.nibulon.com/stalyj-rozvytok/ (дата звернення: 19.01.2025).